

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

**SZENDRŐI JÓZSEF**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

# ÚJ ÉLETT

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

**Társadalmi és ismeretterjesztő lap.**

## A mi jövőnk Boszniában.

(Fordítás.)

### A Habsburgok jogara alatt.

1908-ban volt november 26-án, ebédidőben. A bécsi burg nagy szertartástermében 400 bosnyák-katolikus várta az uralkodót, Boszniából és Hercegovinából, lelképásztoraik vezetése alatt.

Dacára a hagyományos bosnyák-szegénységnek és a nagy távolságnak, a küldöttség száma mégis igen nagy volt, mert a bosnyák nép küldöttjei által akarta meglátni uralkodóját és gyermeki hódolatát kifejezni az annexióért.

Feszült várakozással néztünk a császár érkezése elé.\*) Amint a császár megjelent, kitörő „Zsivio“ kiáltással fogadtuk.

A jóságos uralkodó láthatólag meg volt hatva. Amint azonban a bosnyák iskolás lányok és velük együtt az összes jelenlevők a „Gott erhalte“-ra zenditettek, a császár arcán könnyek peregtek alá.

„A császár sir!“ — sugta egyik küldött a másíknak. Mély megilletődés fogta el a küldöttséget s nem egy szem lett nedves az alápergő könnyektől.

Évszázadok óta kíváncsok a katolikus bosnyákok a Habsburgok jogara alá, most végre az annexióval egyenlő jogu gyermekeivé váltak e háznak és mint a hosszú, fájdalmas elszakadás után a gyermekek, körülrajongták Atyjukat s nem tudtak betelni, hogy mennél többször nézzenek az uralkodó örömkönnyeiktől nedves szeméibe.

Megkapó, történelmi pillanat volt ez: a bosnyák nép bevonulása a Habsburg-ház népei közé. Akik ott voltak, sohasem fogják elfelejteni. „A császár könnyei, Ferenc Ferdinánd főherceg elbűvölő szeretetreméltósága és Bécs városának testvéries fogadása örökké élni fognak emléünkben“, mondták a bosnyák küldöttek a császár-várostól való bucsuzásuknál. Egyik igen szegény küldött megjegyezte:

\*) P. Puntigam Antal Jézustársasági szerzetes, dr. Stadler szerajevói érsek jobbkeze a bosnyák katolikus egyház organizálása körül, a „császár“ kifejezés érthető.

„Milyen testvéri megvendégeltetésben részesített minket a polgármester (Dr. Lueger, Szerk.) barátságos, fényes asztalánál, sohasem feledjük el.“

Mindnyájának szívében egy meggyőződés fogant meg s ezt vitték haza magukkal: új idő köszöntött ránk; a Habsburgok népei közt végre boldogok leszünk. Bár teljesülne ez a reménységünk.

Szerencséseknak és otthonosoknak pedig csak akkor fogják magukat érezni, ha ugyanolyan szeretetet mutatnak irányukban későbbben is, aminő szeretettel és testvériességgel Bécsben fogadták őket.

Bosznia katolikusainak szükségük van e szeretetre és méltók is reá: ők a mártírok utódai; ma is sok sebből véreznek. Ez a röpirat is egynéhány ilyen vérző sebre kíván reámutatni s felhívni a figyelmet, hogy a megértő lelkek segítsenek s gyógyítsák a sebet, amelyek még gyógyíthatók.

### A mártírok utódai.

Bosznia Hercegovinával szép, nagy, hanem szerencsétlen ország. Legnagyobb szerencsétlensége azonban a vallásfelekezeteknek egymáshoz való áthidalhatatlansága. Ez tette engesztelhetetlen ellenségekké ugyanazon néptörzs egy vérű, egy nyelvet beszélő testvéreit.

A katolikus egyház — egy évezred óta — valóságos kálváriáját járja.

Az első sebet ütötte rajta a görög schisma, amelyhez a bennlakó népeségnek ma is több mint egyharmad része tartozik. Az orthodoxok magukat szerbeknek nevezik s vallásukat és nyelvüket is szerbnek mondják. Mi sem természetesebb, hogy ezek a szerbek, érthető okokból a katolikus egyház halálos ellenségei és reájuk nézve az annexió nem is volt egyéb, mint a „nagyszerb“ agitációra a derült égből sutorogva lecsapó villám.

1463-ban vad áradásként tört az Islam Boszniára. Templomok és kolostorok rövid idő alatt rommá és hamuvá váltak; ezeket és ezeket koncoltak fel az Islamiták katolikus vallásuk miatt; másokat az Islam-vallásra kényszerítettek, hogy vagyonukat el ne veszítsék, ezek a mai bosnyák Bégék. A katolikus egyház 400 éven

át tűrte a legvadabb üldöztetést, a hozzá hű gyermeket minden vagyonukból kiforgatták, rabszolgáknak eladták, a Szultán engedélye nélkül még egy nyomoruságos sárkunyhót sem építhettek, hogyan építhettek volna templomot? Nagyobb ünnepeken barlangokban, az őserdők mélyében jöttek össze, hogy misét hallgathassanak, avagy hogy halottaikat eltemethessék. Nem csoda, hogy az okkupációt aránylag kevesen élték meg.

1879-ben élő 1,158.164 lakos között már csak 209.392 katolikus volt. Még ma is, mint legnagyobbbrészt szegény kmetek, kötelesek török földesuraik földjeit megművelni, vagy mint földhöz ragadt kézművesek tengetik nyomoruságos életüket. Egyetlen kincsük szent hitük és a kereszt. Ezekért áldozták fel mindenüket, ezekért túrték a mártíromságot. Ennek a hősi hitvallomásnak évszázados tanúsága az a szokás, hogy csaknem minden katolikus bosnyáknak mellére van tetoválva a kereszt.

Horváth Endre.

Folytatása következik.

## Hitvédelem.

### A „Jézus Társaság“ százados évfordulója.

— 1914. augusztus 7-én. —

(Folytatás.)

A rabszolgák sorsának enyhítésére is rengeteget fáradozott a rend. Hiszen a néger apostola Claver Szent Péter is jezsuita volt s a rabszolgaság elleni küzdelemben inkább üldözéseket, sőt száműzést szenvedtek, de a harcot még sem adták fel, pedig két hosszú évszázadon keresztül kellett sikra szállniok pld. Dél-Amerikában a rabszolgatartók ellen.

A harctéren elesettekről és megsebesültekről sem feledkeztek meg. A XVI. század véres csatáiban a katonákkal együtt a jezsuiták szintén megjelennek s az 1870/71. német-francia háboruban is 196 német jezsuita követte a német hadsereget s a táborkórházakban valláskülönbség nélkül ápolták a beteg harcosokat. Ámbár ebbeli érdemeik elismeréséül egy Jézustársasági atya megkapta a vaskereszt-rendet, 168-an pedig a hadi emlékérmét, a porosz kulturharcban még sem kegyelmeztek meg nekik, hanem hazafias működésük dacára kiutasították őket Németországból s napjainknak lett fenntartva, hogy ezt a hálátlan, hazafiatlan és szégyenletes törvényt a németek mielőbb teljesen hatályon kívül helyezték.

**Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl**

**Gruber János**

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

Kötetekre terjedne, ha a rend működését a betegápolás, szegények segélyezése a Mária-kongregációk és egyéb társadalmi vagy jótékonyági tevékenysége körében is ismertetnők. Tény az, hogy a Jézus-Társaságot mindig a legönzettelenebb emberszeretet s Isten dicsősége vezette. Ezért is szeretik őket mindenütt azok, kik a kath. vallás parancsai szerint élnek s gyűlölik viszont a társaságot az egyház ellenségei, mert saját maguk elítélését látják működésükben.

Ilyen tevékenység és mult után igazán nagy diadalról beszélhettek tehát a rend ellenségei, midőn XIV. Kelemen pápát arra tudták bírni, hogy a társaságot feloszlatta. Csakis az intrikáknak s az európai udvarok akkori erőszakos nyomásának volt tulajdonítandó, hogy a pápa erre a nagy lépésre eltudta magát szánni.

Azonban a teljes eltörlés még sem sikerült. A Gondviselés nem akarta a nagyérdemű rend végleges megszűnését s tulajdonképpen a társaságban a jogfolytonosság a felfüggesztés dacára 1540-től máig fennmaradt, mert tudvalevőleg Oroszországban a vilnai püspök fennhatósága alatt álló lengyel rendházak továbbra is működhetnek. A pápa ugyanis akként rendelkezett, hogy minden püspök, kinek egyházmegyéjében jezsuiták vannak, hívja azokat össze, hirdesse ki előttük a feloszlatásról szóló brevét s csupán e pillanattól kezdve legyen szerzetesi fogadalmuk felbontva. Lengyelország első felosztásakor a királyság egy részét, melyen több Jézus-társasági telep volt, a schizmatikus Oroszországhoz csatolták, miért is a vilnai püspök a katolikusok megmentése érdekében abban a véleményben volt, hogy a breve kihirdetését elhalaszthatja, amiben egyébként Róma is igazat adott neki s így történt, hogy 300 rendtag továbbra is jezsuita maradt, mert maga Oroszország is meggátolta, hogy a feloszlatast véghezvigyék. Mi több, az oroszok egyenesen azt vitték ki, hogy a pápa ismerje el formálisan is az orosz jezsuiták fennmaradását, ami tényleg be is következett, sőt a rendet még Szt-Pétervárra is meghívták.

A felosztás negyven éves tartama alatt tehát a lithvániai orosz-lengyel jezsuiták őrizték meg a rend régi szellemét, melyet aztán annál könnyebben ujíthattak fel a visszaállított társaság kolostoraiban, mert alig jelent meg VII. Pius 1814-iki bullája, az eddigi védelmet üldözés váltotta fel s a rendet Oroszországból kiűzték, a száműzött tagok tehát az ujonnan megnyílt rendházakban lettek széteszthatók.

A rend visszaállítását a bulla szerint a pápa I. Pál orosz cár, Ferdinánd király és számos érsek, püspök és kiváló rangú és állású folyamodók sürgető kérésére rendelte el s különben is már uralkodásának kezdetén vágyott arra, hogy a „tapasztalt és erős hájósok segítségét, kik a folytonos viharokban Szent-Péter ide-oda dobált csolnakja körül a hullámok megtörésére vállalkoznak“, elfogadja.

A pápai bulla kihirdetése 1814 augusztus 7-én a római Al Gesu templomban történt, hová a pápát a nép örömmujjongásától kísérve vitték a kvirinálból. A Szent-Ignác oltáránál tartott szent mise után a nemesek kongregációjáról elnevezett kápolnában ment a Szentséges Atya, hol a Rómában tartózkodó bibornokok, (egy beteg kardinális kivételével) egyházi és egyéb méltóságok, valamint az egykori jezsuita atyák jelenlétében, akiknek száma körülbelül másfélszázra rugott, történt a visszaállítás kihirdetése. A krónika azt is feljegyezte, hogy a jezsuiták legfiatalabbja már 60 éves volt, többen pedig 80—90 év körül jártak, úgy hogy botra támaszkodva, a praelátusok által vezetve mentek a lábcsokra. A bullát a 85 éves, de még mindig erőteljes Panizzoni provinciális térden állva vette át VII. Pius kezéből s e jelenet alatt egyes rendtagok a meghatótság folytán gyermekek módjára zokogtak.

Érdekes megemlíteni, hogy a 100 éves évforduló az idén épen augusztus első pén-

tekére, a Jézus szive ájtatosság napjára esett, mely ájtatosság elterjesztése körül tudvalevőleg a rend régóta igen nagy buzgóságot fejt ki. A társaság generálisa hálája jeléül el is rendelte, hogy az ünnepséget megelőzőleg a rend valamennyi templomában három napos Jézus szive ájtatosság tartassék és augusztus 7-én a szent Szív tiszteletére nagy misét mondjanak.

Igy kezd meg a 333, illetve 373 éves rend, mely mindig modern és mindig híjelszavához: „Omnia ad majorem Dei gloriam“ életének 11-ik emberöltőjét. A társaság magyarországi működése miatt különösen is rászolgált, hogy a mai napon örömmel üdvözljük. A hitélet fellendítése körül heradhatalan és megbecsülhetetlen érdemeket szerzett hazánkban. *Dr. B. G.*

## A világháború.

### A déli harctérről.

Budapest, aug. 10, hivatalos jelentés. A déli hadszíntéren a Drina és Száva mentén általában nyugalom van. A montenegrói osztagok tegnap is megkísérelték a hercegovinai határ átlépését. A cattaroi öböl Teodo-része ellen a montenegróiak tegnap délután élénk, de teljesen hatástalan löveg-tüzélést folytattak.

Négyezer montenegrói Trebinjétől keletre határaink felé indult, de csapataink visszaverték őket. Kétszáz halottjuk és sebesültjük van.

### Lefogtunk 3 szerb gőzöst, 11 uszályt és 222 szerb alattvalót.

Csendőreinknek és rendőreinknek sikerült az Aldunán 3 szerb gőzöst feltartóztatniok és elfogniok; a különítmény, melyet Marschall Kálmán csendőrfőhadnagy vezetett, egymásután foglalta el a Sumadia és Deligrad nevű személyszállító gőzösöket és a Krajna neoi vontatóhajót, mely 11 uszályt vitt magával. A hajókon összesen 222 szerb alattvaló volt, akiket átadtak a katonai parancsnokságnak.

### Antivári előtt.

A Szigetvár nevű cirkáló Antivárinál szétrombolta a montenegrói radio-állomást.

### Északi harctérről.

(Augusztus 9.)

A tegnapi napon a Miechovig előnyomult csapataink az offenzívát derekasan tovább folytatták. Estig mintegy 40 km.-nyi további távolságban a helységek mind birtokunkban voltak. Ezzel kapcsolatban az eddigi a Visztula mellett állott határcsapataink is átkeltek a folyamon és a tulsó parton foglaltak állást.

Keleti Galiciában elfoglaltuk az ellenséges területen levő következő határhelységeket: Radzivilovot Brody-val szemben, Woloczyskat Podwoloczyskával szemben és a Csernovic mellett levő Orosz-Nowosielicat. Az ellenséges lovasörjáratoknak minden arra irányuló kísérletét, hogy keleti és Középgaliciába betörjenek, visszavertük. Zalosce közelében, Brody és Tarnopol között. az ellenséges lovasság visszaverése alkalmával négy kozák elesett, kettő megsebesült.

### Csapataink legendás hősiessége.

(Magyar Távirati Iroda.)

Keleti és Középgalicia egész határán az oroszok ma reggel ismét megkísérelték a betörést területünkre. Lovassági csapataink is felvonultak ágyukkal. Ennek dacára határvédelmi csapataink minden támadást visszavertek. Az ez alkalommal bennünket ért veszteségek ismeretlenek, de jelentéktelenek. Különösen heves harc fejlődött ki két kozák

szotnya ellen. A megtámadott határörjárat nemcsak feltartotta az ellenséget, hanem el is vette kilenc lovát, amelyeken lovaglászhoz értő embereink váratlan támadást intéztek az ellenség ellen. Ez a támadás a tűz által amúgy is erősen szorongatott kozákokat a harctér gyors kiürítésére indította, amelyen kilencvenegy halottjuk és sebesültjük maradt. A mieink, csodálatos módon, egy embert sem vesztek.

A mi határcsapatunk, amely osztrák Nowosielicától a Mohile magaslaton át a hasonló nevű orosz határszéli községig előnyomult, szerencsésen kivédte az ellenség több túlsúlyban levő támadását. Miután időközben az előnyomulással tervbevelt feladatot megoldotta, azt a parancsot kapta a csapat, hogy előbbi állásába térjen vissza, amelyet most is megszállva tart. Ez a különítmény a több napi harcban, az előnyomulás kezdetétől a régi állásba való visszavonulásig, négy halottat és öt sebesültet veszített. Határszéli csapataink a külön feladatok teljesítése céljából végzett kisebb előnyomulásokat sikeresen teljesítették.

Kelet- és Középgaliciában csapataink az egész vonalon visszaverték a betörni akaró oroszokat. Az ütközet egyik csomópontján a kozákoknak kilencven halottjuk van.

### Önkéntesek sikeres támadása.

Lemberg, augusztus 8, éjjel. A Gazetta Poranna jelenti Krakóból, hogy az éjjel 800 galiciai önkéntes meglepetésszerű támadást intézett mintegy 1000 alvó kozák ellen Michovnál Frank kapitány vezetése alatt. A harc néhány óráig tartott és a kozákok teljes visszavonulásával végződött. Az oroszok részéről mintegy 400 halott és sebesült volt, a mi részünkről 140 halott és sebesült. Michov a mi birtokunkban van.

Bécs, augusztus 11. Északon orosz lovassági járőrök megkísérelték a Visztulától keletre a San folyó felé előnyomulni, azonban csapataink által mindenütt visszavertek. Brody felől az oroszok megkísérelték három lovas századdal és gépfegyverekkel előnyomulni, azonban a határon tulra vrszavetették őket.

### Az orosz-német határról.

A Wolff-ügynökség jelenti: Tegnap este Schmallingenken mellett, Tilsittől három mérföldnyire, keleti irányban, a Njemen-folyó közelében, két század orosz gyalogság és gépfegyver-osztag megtámadott három század Landwehr-katonaságot. A Landwehr-csapatok arra kényszerítették az oroszokat, hogy Jurbolje felé visszavonuljanak.

A keleti német határvédelmi vadász-csapatok Bialla mellett Johannsburgtól keletre visszavertek egy lovasdandár-támadást. Nyolc ágyu és lőszerkocsi a németek birtokába jutott.

Az oroszok vasárnap és hétfőn elpusztították a Finn öböl északi bejáratánál fekvő Hangó kikötőtelepet és a Pétervárra vezető tengeri bejáratot aknákkal elzárták, ezenfelül pedig az ott horgonyzó flotillát újabb torpedonaszádokkal megerősítették. A „Pester Lloyd“ véleménye szerint a német flotta akciójának gyorsasága provokálta ezt a védekezést, amellyel Pétervár felé vezető tengeri utat akarják biztosítani a német flotta erejével szemben.

Lipcsében hosszabb üldözés után elfogtak autókat, orosz kémeket. Véres harc után sikerült a kémeket megkötözni. A kémek közül kettő női áruhába volt öltözve. A kémek autójában 18 ökölnagyságu dinamit bombát, 25 puskaporos gyújtóbombát és 50.000 márka aranypénzt találtak. A női ruhák alatt orosz uniformis volt. Kiderült, hogy a kémek a léghajócsarnokot akarták felrobbantani.

Öt menekülő svéd, aki Gefleből jött motorcsónakon, jelentette, hogy egy német hajóraj Viborg kikötőt bombázta. (Viborg a

finn tengeröbölben, Kronstadt átellenében fekszik 60 kilométernyire Szentpétervártól.) Krakói távirat szerint jelentékeny német haderő Censtochovából előrenyomul Petrikovó felé és Kalisból Lodz felé. Grassynál véres ütközet volt, mely az oroszok vereségével végződött. Számos lengyel tartalékos, akiket az oroszok behívtak, szállítás közben átszökött a német és osztrák-magyar csapatokhoz.

## Német-francia összeütközés.

Augusztus 10-én.

A Wolff-ügynökség jelenti: (Hivatalos.) A Belfort felől Felső-Elsassen át Mühlhausen felé előnyomult ellenséget, úgy látszik a francia hetedik hadtest és Belfort helyőrségének egy gyaloghados-tályát csapataink egy Mühlhausentól nyugatra lévő megerősített hadállásból déli irányba visszavertek. Csapatunk vesztesége nem jelentős, ellenben a franciák vesztesége nagy. Ideérkezett berlini magánjelentés szerint a németek az elsassi határon folyt mai ütközetben a hetedik francia hadtestet teljesen szétverték. Leirhatatlan öröm szállta meg Berlint, amidőn a vezérkar főnökének utasítására kerékpáros rendőrök és mihamar a lapok különkiadásai közölték a közönséggel, az elsassi fényes győzelmet. Leirhatatlan ujjongás töltötte be a város utcáit. Berlin egész éjjel talpon volt. — A tizenötödik francia hadtest egy előretolt vegyes dandárát a német biztosító csapatok Lagardenál, Lotharingiában megtámadták. Az ellenséget, amely súlyos veszteségeket szenvedett a pareissi erdőbe Lunevillettől északkeletre visszavetették. A franciák egy zászlót, két üteget, négy gépfegyvert és hétszáz foglyot hagytak a németek kezében. Egy francia tábornok elesett.

### Angol hajóroncsok.

Fiuméből érkezett „Kelet“-nevű gőzös kapitánya jelenti, hogy augusztus 4-én Zante szigete mellett a nyílt tengeren Varrier angol cirkáló romjaira bukkant. — Valószínűleg Groeben német cirkáló sülyesztette el.

## Hirek.

### József főherceg a sebesültekért.

József főherceg és Augusta főhercegnő budai palotájukat felajánlották a háboruban megsebesült katonák elhelyezésére.

**A honvéd Apponyi.** Apponyi Albert gróf a tegnapi nap folyamán felkereste Hazai Samu báró honvédelmi minisztert és felajánlotta neki a honvédelem érdekében személyes szolgálatait. Együttal közölte Apponyi a honvédelmi miniszterrel azt is, hogy eberhardti kastélyát a sebesültek számára rendelkezésre bocsátja. Hazai honvédelmi miniszter mindkét ajánlatát köszönettel vette tudomásul és kijelentette, hogy örömmel fogja igénybe venni szolgálatait.

### Zita főhercegnő-kórház Sopronban.

A soproni Magánbetegápoló-kórház igazgatósága kérvényt intézett a trónörökös nejehez, Zita főhercegnőhöz, hogy vállalja a kórház védnökségét és engedje meg, hogy az intézet a Zita főhercegnő-kórház nevet viselhesse. Most érkezett meg a válasz dr. Gerronay-Kossow Imre főorvoshoz. Zita főhercegnő ő cs. és kir. fensége a védnökséget elvállalni méltóztatott.

**Az „Új Élet“ gyűjtése.** Katonáink hátramaradt családtagjai részére újabb pénzbeli adományt küldöttek: Piri és Székely 20 K, Dr. Welántsits Viktorné 5 K, Simonis Mihály 10 K, Özv. Spach Nándorné 5 K. Köszönettel nyugtatjuk s rendeltetési helyére juttatjuk.

**Tábori posta.** Közöljük az érdekeltekkel, hogy az Oroszország ellen küzdő csapataink részére berendezett tábori posta szolgálatát augusztus hó 11-én megkezdte.

**A segítő-akció.** A szívek megnyitlakt s itt is, ott is gyönyörűen sarjadoznak ki belőlük a jótékony és emberbaráti szeretet virágai. A Vöröskereszt egyesület szeretett főispánunk, Baán Endre dr. elnöke alatt nemrég tartott ülést s ennek folyamánaképpen jelent meg kivonatban a következő felhívás: „Az egész társadalomnak egygyé kell fornia a segítés nemes munkájában. Az itthonmaradottak hazafiúi, erkölcsi, legelső emberi kötelessége a harctéri sebesültek és betegek sorsának könnyítése, fájdalmaik enyhítése. Mindenki avval járuljon hozzá a magasztos cél eléréséhez, a mivel teheti. Pénzzel, természetben szolgáltatandó adományokkal, helyiségeknek kórházi célra való átengedésével, apóloói vagy egyéb személyes szolgálatra való ajánlkozással.“ — Pénzadományok a vármegyéből a soproni m. kir. adóhivatalba, Sopron szab. kir. városából a polgármesteri hivatalba vagy pedig Russ Oszkár bornagykereskedő urhoz Sopronba. A felhívást tett követte. Számosan jelentkeztek, kik szívesen járultak hozzá, hogy tehetségük szerint adakozzanak. A mozgósítottak családtagjai részére 7192 K 50 f., a vöröskeresztegylet részére 2977 K 50 f., a soproni sebesültek részére pedig 1575 K folyt be. Helyszűke miatt csak a legutóbbi időről szóló és csak a 20 K és ezen felüli adományokat említjük meg:

Aug. 5-től fogva a mozgósítottak családtagjai részére: Dr. Wallner Ignác 30, özv. Tóth Ágostonné 20, Krammer István 20, Zettl Gusztáv 100, Zettl József cég alkalmazottjai 39, Oedenburger Zeitung gyűjtése 669, Sopron városi koronatakarékpénztár 50, Dr. Baán Endre 50, W. K. 100, I. magyar asztaltársaság 50, özv. Hoxfelder Józsefné 30, Schärmár János 30, dr. Gallus Sándor 50, Poszvék Sándor 50, Hollós János 20, Rosta Ferenc 20, Schiff B. fiai 50, dr. Rosenfeld Nátán 50, özv. Sándorffy Antalné 100, Schmalz Károly és neje 50, Dürböck Lajos 50, a legszentebb megváltóról nevezett nővérek 50, dr. Zehetbauer Otto 50, Első soproni serfőzde és malátagyár részvénytársaság 25, Brenner Teréz 25, Frie-denreich András és neje 20, Márkus Hugó és neje 20, Kern Ágost 20, dr. Pfeiffer Miklós 50, Riegel Vilmos 20, dr. Schwartz Miklós 300, Soproni takaré- és kölcsönegylet 400, Sebi v. Schwartz 50, Gecsányi Gusztáv 20, Hering Zsigmond 50, Soproni Takarékpénztár 1000, Russ Nep. Oszkár 50, Russ Oszkár 50, Schleiffer Richárd és neje 25, Páris Frigyes és neje 50, Kheim Samu 20, Mayer Frigyes szabó 20, özv. ifj. dr. Schwartz Miklósné 50, dr. Kossow Imre 25, dr. Kemenes Aladár 20, O. K. 100, Dömötör Dezső 30 K.

A vöröskeresztegylet részére: Lunkányi Lujza 20, Zettl Gusztáv 100, „Oedenburger Zeitung“ gyűjtése 55 K, Dr. Baán Endre 50, Dr. Rosenfeld Nátán 50, Schmalz Károly és neje 50, a legszentebb megváltóról nevezett nővérek 50, Dr. Zehetbauer Ottó 50, Első soproni serfőzde és malátagyár részvénytársaság 50, Brenner Teréz 25, Felix Ilka 100, dr. Pfeiffer Miklós 50, Soproni Takarékpénztár 500, Soproni Takaré- és Kölcsönegylet 500, Lóskay Gábor és neje 200, Ujhelyi Kálmán és neje 100, Russ Nep. János 50, Russ Oszkár 50, Sebi v. Schwartz 50, Hering Zsigmond 50, özv. Schwartz Miklósné 50, Schleiffer Richárd és neje 25, dr. Kossow Imre 25, Mráz Imre 25 korona.

A soproni sebesültek részére az Első soproni serfőzde és malátagyár részvénytársaság 25, a Soproni Takarékpénztártól 1000 K adomány érkezett be a polgármesteri hivatalhoz.

**Csatadalok.** Nem látjuk bár szükségesnek, hogy katonáinknak csodásan lelkes hangulatát még jobban tüzeljük, hiszen a láng teljes általánosságban ugyis lobog; jónak láttuk mégis a mai számunkhoz mellékelt csatadalok kiadását azért, hogy

katonáink érzelmeiknek alkalmi dalokban is kifejezést adhassanak. 1000 példányban nyomattuk és a katonák közt ingyen osztottuk széjjel. Olvasóinknak is kedveskedni akarunk, amikor azt melléletképen csatoljuk; fogadják szívesen!

**Németországi bányamunkások lelkesedése.** Gelsenkirchenben igen nagyszámu szociáldemokrata bányamunkás tegnap fáklyákkal és vörös zászlókkal a Bismarck-szobor elé vonult. Itt a fáklyákból máglyát raktak, annak tüzenél elégették a vörös zászlókat és hazafias lelkesedés közben kibontották a német nemzeti lobogót. A tömeg lelkes hangulatban vonult végig a városon és a lakóssággal egyesülve tüntetett a német és osztrák zászlók sikere mellett.

**Hirdetmény.** A m. kir. belügyminisztérium 141360/XI. b. 1914. B. M. számu körrendelete értelmében közhírré teszem, hogy a Quebec és Liverpool közt közlekedő és a Canadian Pacific Railway Company tulajdonát képező „Storstad“ nevű személyszállító gőzös összeütközés következtében ez év május hó 29-én elsülyedt és 1014 ember vesztette életét. A szerencsétlenül jártak között — sajnos — több magyar állampolgár is volt, akiknek névsora a tanács iktatóhivatalában tudható meg. Felhívom Polgártársaimat, hogy akiknek a megnevezett hajószerecséltenség fojytán hozzátartozói elhaltak, kárt szenvedtek, vagy akik a hajótöröttek, vagy kárt szenvedtek közül valakit is ismernek, a polgármesteri hivatalban folyó hó 15-ig megjelenni sziveskedjenek, hogy a szükséges felvilágosításokat megadhassák. Dr. Töpler Kálmán, polgármester.

**Zab, széna- és szalmaszállítás.** A kisbéri m. kir. állami méneparancsnokság árlejtést hirdet a ménesben elhelyezett idegen lovak részére 1914. évi november hó 1-től 1915. évi október hó 31-ig szükséglenő mintegy 1200 métermázsa zab, 2500 métermázsa széna, 3000 métermázsa rozs alomszalma és 300 métermázsa rozs zsupszalma szállítására. Versenyárgyalási nap folyó évi szeptember 3-ika. Részletesebb felvilágosítással kívánatra a soproni kereskedelmi és iparkamara szolgál.

**Az eliteközönség figyelmébe.** Az összes raktáron levő különleges szép példányú perzsaszönyegek az előre haladt idény miatt mélyen leszállított árban 36 koronától feljebb jutnak eladásra. Megtekintés vételkényszer nélkül Rosenstingl Józsefnél ékszer és régiségkereskedőnél.

**Balf kénes gyógyfürdő** forrásai páratlan hatásuak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvize pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajonos: Wosinski István dr. örökös római gófi.

## Hirdetések e lapban nagy eredmény- nyel járnak! Olcsó árak!

Gazdászok, gyárosok és iparüzemek becses figyelmébe!

Kötszerládák „Első segély“

Miniszteri rendeletnek megfelelőleg!

5, 10, 20, 30, 40 korona

Telefon 219

Mangold Janka ezelőtt

Telefon 219

**KOLB SIMON**  
Sopron, Várkerület 88. sz.

Legnagyobb raktár urí és női divatcikkekben. — Nagy választék nyári ingekben, szandálokban stb.

**Hová menjünk szórakozni?**

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.

Számos látogatást kér **Horváth Antal**  
„Alm“-vendéglős.

**Hirdetések** e lapban nagy eredménnyel járnak.

**Olcsó árak!**

**MEXIKÓI POR**

lábizzadást és bűzt egyszeri  
használatra megszüntet.

**Ára 1 korona**

Kapható **BELÁK ISTVÁN**-nál  
**BUDAPEST, VII. ROTTENBILLER-U. 4.**

**Használati utasítás:**

Lefekvés előtt lábvizet kell venni, a lábakat szárazra megtörölni, **Mexikói** porral bedörzsölni s tiszta harisnyát szintén behintve felhuzni.

**40% gáz-megtakarítás!**

Egy igen könnyen kezelhető, új, szab. készülékkel a legszebb fény és 40% gázmegtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invert-égőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

**Darabja szereléssel 3 kor.  
25 drb. lángnál 10% engedmény.**

Szállítja a „Berlini Világítási Részvénytárs.  
Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

**DRESDNER NÁNDOR**  
Budapest, VI. Eötvös-utca 25/a szám.

Előfizetésével ne várja meg a hó 1-ét, vagy 15-ét, mert az „Új Élet“ kiadóhivatala a hó bármely napján nyit előfizetést!

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

**PIRI ÉS SZÉKELY**

**KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET ÉS VONALZÓ-INTÉZET**

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

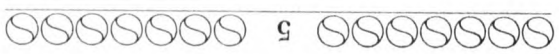
Különösen felhívják a lelkészi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifeküsznek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

**Sopron, Háromházsztér 3 (a városház mellett).**



Edes fiam, aranyos kis lányom,  
Törtül fel a könnyel szempilládon:  
Ha csatába muszáj is elmennem,  
Majd megsegíti a jó Isten engem.  
Hozok nektek csákót a csatából,  
Puskát, dobot, gyöngyöt lány nyakától;  
Neked édes, drága jó anyácskám,  
Selyemkendőt pej paripám hátán.  
Te se zokogj kicsi feleségem,  
Adj egy csöket utaválóképén:  
Ez a csök lesz hü kisétöm, melllyel  
Visszatérek győzelmes sereggel.  
Ne sírjatok ti se magyar lányok,  
Mint győztesek tértünk meg hozzátok:  
Arany rubelt hozunk tarsolyánkba...  
A magyart az Isten is megáldja!

Anyám, anyám, kedves édes anyám...  
dallamára.  
Vagy: Buza, buza, kerek tábla buza... dallamára.



**PIRI ÉS SZÉKELY**  
KÖNYVNYOMDA 00  
KÖNYVKÖTÉSZET 0  
VONALZÓINTÉZET  
**SOPRON, HÁROMHÁZTÉR**  
(a városház mellett)

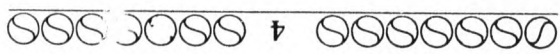
**Telefon 394.** Elvállaljuk az összes nyomdai munkák elkészítését, u. m.: műveket, hírlapokat, folyóiratokat, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat, cégkártyákat, falragaszokat, röpiratokat stb.

Az összes könyvkötő- és vonalozási munkákat a legpontosabb kivitelben, olcsó áron vállaljuk.

**Üzleti könyvek raktáron**



Itt az idő,  
Mégállj, mégállj, kutya Szerbia...  
dallamára.  
Itt az idő, el kell indulnunk,  
Pétervárra demasztoznunk:  
Mert az orosz Szerbiát,  
Dédiget mint fiát,  
— Királygyilkosok hadát.  
Mint a mennykő ütünk rád orosz,  
Velünk van már az erős porosz:  
Együtt küzdünk ellened,  
Az Isten segítsen meg,  
— Széthasítjuk testedet.  
Jöhét angol, orosz, francia,  
Montenegró, gyilkos Szerbia:  
Mégmutatjuk önékik,  
Aki velünk verekszik,  
— Ep bõrrel nem menekszik.  
Agyu, puska dördüljön hamar,  
Győzni fog a dicső hős magyar:  
Velünk van az igazság,  
Ott a gazság, hamisság...  
— A mennykő hát oda vág!



Melléklet az "Uj Élet" 1914. évi 37. számához.

# CSATADALOK.

Honvédeinknek ajánlva.

Irta:

**Szendrói József.**

Ingyen.

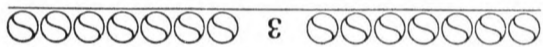
Piri és Székely könyvnyomdája, Sopron.  
1914.



A honvéd a világ első katonája,  
 Jaj annak, ki a magyar hazáját bánlja:  
 Oroszország hetvenkedik,  
 Rajta, magyar! Vegyük el a kedvét nekik.  
 Jöhet már a lomha orosz kancsuakával,  
 Leterítjük tüzes kardunk villámával:  
 Megtanítjuk a gazokat,  
 Jaj azoknak, kik bánják a magyarokat.  
 Fel, fel honvéd a határra bátorsággal,  
 Robogjunk fel Pétervárra jó puskánkkal:  
 Üssünk rája a muszkára,  
 A szerbeket fojtsuk bele a Dunába.  
 Jöhet angol, szerb, francia, meg a muszkák,  
 Kiporoljuk mindeniknek az irháját;  
 Ferenc József azt izente:  
 Hogy szüretre győzzön az ő regimentje!

Megy a gőzös, megy a gőzös... dallamára.

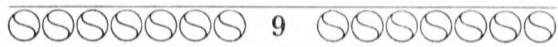
## A honvéd a világ...



Gyere lomha kozák,  
 Nem fel Magyarország:  
 Barki ellenségünk,  
 A szemébe nézünk,  
 — Ördögöl se félünk.  
 Gyere hitvány orosz,  
 Velünk már a porosz!  
 Vertünk elül, hátul,  
 Meghalsz ráadásul,  
 Mert jaj, ki hozzánk nyúl.  
 Gyere jegesmedve,  
 Agyon léssz te verve:  
 Lótakaró kéne,  
 Bördöd hát letépve,  
 — Jó lesz a kesére.  
 Jöjj csak orosz falca,  
 Megtanítunk arra:  
 Ki a magyart bánlja,  
 Karddal léssz levágva,  
 Adta rongy kozákja!

Kerek ez a szemle... dallamára.

## Gyere lomha kozák.



## Egész világ...

„Házunk előtt mennek el a huszárok...“  
 dallamára.

Egész világ harci tűzben ég, lobog,  
 Ágyú, puska, bomba, kartács már ropog:  
 A honvédség mindenütt a tűzben legelül,  
 Egy se gyáva, harcol, amíg ki nem dül.

Ferenc Jóska dicső öreg királyunk,  
 Az üzente, hogy a síkra kiálljunk;  
 Ha száz milljó is az orosz züllött csordája,  
 Besöpörjük a poklok tornácába.

Rajta, magyar itt az orosz most megint,  
 Szép hazánkra Kárpátokon át tekint;  
 Ne féljünk a medvetalpos, komisz muszkátul,  
 A honvédet, ha meglátja elájul...

Pétervárig meg se álljon a vonat,  
 Ott diktáljuk majd a békepontokat:  
 Jó az Isten, majd megáldja a mi ezredünk,  
 A győzelem nem mással lesz, — csak velünk!

